

Hvør 10. drongur, sum roykir, verður at doyggja av lungakreft

HVORT 17. DEYÐSFALL MILLUM MENN Í DANMARK HETTA ÁRIÐ ER ORSAKAÐ AV LUNGAKREFT. 80—90 PST. VILDU SLOPPIÐ UNÐAN DEYÐANUM, UM TEIR Í STAÐIN FYRI SIGARETTIR ROYKTU SIGARIR ELLA PÍPU

UM FÓLK, AÐRENN TEY FÓRU INN Í EITT FLOGFAR, SUM TEKUR 100 FERÐAFÓLK, FINGU AT VITA, AT 6 AV TEIMUM SKULDU DOYGGJA Á VEGNUM, MÁTTI TANN, IÐ TORDI AVSTAÐ, HAVT ONKUR SERSKILD NEYÐSYNJARORINDI, TÁ VIÐKOMANDI STEIG INN Í FLOGFARIÐ

Fupp og fakta um royking

6 óhugnalig ár

Ein drongur ella ungur maður, ið byrjar at roykja í dag hevur 10 pst. kjans fyrri at doyggja av lungakreft, vil stytta liv sitt við 5—6 árum, og har aftrat kann hann rokna við at tey seinastu árinu koma at verða ógvuliga óhugnalig. Og haraftrat kostar tað almikið at roykja seg í hel.

Tað skuldi verið gjorligt at fingið ungfólk at fata, at sigarettir eru ein ringur sparikassi, og eydnast tað, vil talið av teimum, ið doyggja av lungakreft, minka við 90 pst. eftir 20—30 árum.

Tað er Tyge Søndergård, professari, ið sigur hetta. Hann leggur aftrat, at útlitið er alt annað enn gott. Heldur verður tað hinvegin — helst verða tvífalt fleiri sjúklingar at doyggja av lungakreft — eini 3000 um árið.

Í Danmark hevur ein nevnd, ið tekur sær av hesum málið latið prentað 100.000 skriv til skúlarnar til børnini í 6. og møguliga eisini í 7. klassa.

Samstundis er grein skrivað til øll foreldur í blaðnum »Helse«, har tey fáa at vita, hvussu tey best kunnu hjálpa børnunum frá sigarettvandanum.

Endaliga verður sent lærarunum eitt skriv: »Skole-Helse«, har tey fáa at vita, hvussu teir best kunnu gera teirra undirvísingarbeiði í hesum sama máli.

Tey roykja kortini

Aksel Biering, skúlayvirlækni, setur fram nokur töl, ið siga frá døðskum kanninum við royking millum børn í 7. klassunum.

Av næmingum, ið kunnu roykja, gera 18 pst. tað dagliga, 70 pst. roykja av og á, og 12 pst. gera tað ongatið.

Av næmingum, ið ikki mugu

roykja, gera 2 pst. tað kortini hvønn dag, 77 pst. gera tað av og á, og 21 pst. roykja ongatið.

Tað, ið sagt verður –	– og tað, ið rætt er
Tað sær mannsligt út at roykja, og tað eru pinkulingar, ið ikki tora.	Tað er veruleiki, at nógur ung byrja at roykja bara fyrri at gera seg upp; men bara ringir kammeratar kalla ein pinkuling, ið sigur nei til tubbak.
Tað hendir einki við at roykja.	Tubbaksroykur er skaðiligur fyrri heilsuna — fyrst og fremst av nikotinum, kolilitini og kreftfremjandi evnum. Vandin fyrri lungnakreft er 10—20 ferðir størri hjá teimum, ið roykja enn teimum, ið ikki roykja og økist munandi yngri ein er, tá byrja verður at roykja.
Tubbak virkar uppfrískandi	Nikotin í smáum nøgdum kann at byrja við virka stimulerandi, men seinri og í størri nøgdum brýtur tað niður nervarnar, skaðar hjartað og blóðrensið og økir blóðrýstið.
Tað ger tað sama, hvat ein roykir.	Vandin fyrri lungnakreft er nógur størri við at roykja sigarettir enn t.d. pípu.
Tað ger einki, um ein »svølgir« roykin niður.	Svølgir ein roykin (innhalarar) fara 90 pst. av øllum skaðiligum evnum í blóðið. Við bara at blása royking úr aftur muninum bara 10—20 pst.
Royking ávirkar ikki fremjan av ítrótti.	Kolilitin í tubbaksroyki minkar um iltina í blóðinum. Tá líkamlig tok krevja meira ilt, verður royking at virka darvandi fyrri alla ítróttafremjan.

Ikki ráðiligt at slaka nú

Felagsnevndin danska til viðgerðar av tubbakmálinum — serstakliga sigarettunum — og lungnakreft viðgongur at einstök, stutt tiltøk muna lítið at basa roykióvanunum.

Nevndin er av tí áskoðan at upp lýsingartiltekni skulu rokka yvir eitt longri tíðarskeið hvørja ferð ella eisini gerast støðug millum skúlabørn.

Fullkomið bann móti royking, meinar nevndin er nyttuleyst, men ymisk tiltøk eiga at vera gjord t.d. fullkomið bann móti royking í sporvognum o. t.

Í skúlunum hevur royking altíð verið bannað, og hetta bann má standa við av ymskum orsokum.

1. — fyrri at sláa fast, at mynduleikarnir taka málið álvarsliga —
2. — fyrri at styðja teir næmingar, ið fegnir vilja halda seg frá royking —

3. — fyrri ikki at ganga ímóti teimum foreldrum, sum hava ilt av roykivanum barnanna —
4. — fyrri at skúlin ikki skal sláa sína anti-tubbaksupplýsing framaná.

Endaliga, sigur nevndin, má ein gera sær greitt at um slakað verður við roykibanninum fyrri teir eldru næmingarnar fer hetta at virka sum ringt fyridomi fyrri teir yngri næmingarnar, sum altíð meina, at tað er stórt at stremba eftir tí, ið teir eldru gera.

Rusk vil selja

Dean Rusk, amerikanski uttanríkisráðharrin, hevur vent sær móti øllum mótmælum, at USA selur yvirljóðflogfór til Latinameriku; ein orsøkin er tann, at Peru og Brasila eru sinnað at keypa slík flogfór úr Frankariki, um tey ikki fáa nóg nógv úr USA.

Paris endurtekur

Franski uttanríkisráðharrin Couve de Murville hevur einaferð enn endurtikið, at Frankariki gongur ikki við til bretskan limaskap í Felagsmarknaðin, fyrr enn Bretland hevur fingið sína handilsjavnvág við ønnur lond í rættlag.

Grøðin hevur verið ófør

Tað er líkt til, at korngrøðin í flestu londum hevur verið óføra góð í ár. Onkustaðni eru kornframleiðslan nærur tvífaldað í mun til seinasta ár.

Í Argentína heysta teir korn nú fyrri adru ferð í ár. Úrslitið er av tí besta. Teir meta hesa framleiðslu til 7,5 — 8 milj. tons. Tá heima-brúkið er frádrigið, rokna teir við at hava umleið 4 milj. tons at selja.

Í Indiu er kornframleiðslan eisini góð — umleið 95 milj. tons í ár ímóti bara 72 milj. tonsunum í fjør; men har eru so nógvir munnar at metta, at teir kortini verða noyðdir at flyta inn eini 5 milj. tons í 1968.

Í Suðurafriku er maisgrøðin av tí allra mesta. Endaliga úrslitið

í ár varð 9,9 milj. tons — umleið tvífalt so nógv sum í fjør, tá samlaða framleiðslan var 5,1 milj. tons.

Ledurjakkar
Nappaskinnsjakkar
Floyalsjakkar
Nylonvindjakkar v/hettu
Knarvakot
Ulpur

Mannfólk keypa klæðini

hjá **KISSA** Tórshavn
 ALT TIL MANNFÓLK...
 ÚRVÆL VERÐUR SENT tlf. 1395